

VALTUUSTOALOITE

Yksityistieavustusten tason nostaminen ja lossin ylläpidon turvaaminen Taipalsaarella

Tausta ja nykytila

Taipalsaaren kunnan yksityistieverkosto on noin 200 kilometrin pituinen, josta pysyvästi asuttuja teitä on noin 160 kilometriä. Nykyinen 110 000 euron määräraha tieavustuksiin ei enää vastaa muuttunutta taloudellista todellisuutta. Polttoaineiden, energian ja urakointipalveluiden hinnannousu on kasvattanut tiehoitokustannuksia merkittävästi.

Valtionavustusten tilanne on heikentynyt huomattavasti valtion budjettikarsintojen myötä. Valtio ei käytännössä avusta enää teiden peruserustuksia, vaan tuki kohdistuu lähes yksinomaan losseihin ja välttämättömiin siltaremontteihin. Tämän vuoksi kunnan rooli peruserustusten mahdollistajana korostuu.

Saaristoimikunta kiinnitti myös huomiota 26.3.2026 pidetyssä kokouksessaan nykyiseen määrärahaan ja totesi sen liian alhaiseksi.

Perustelut

Tiekuntien maksuvalmius ja peruskunnostukset:

Nykyisellään tien peruskunnostuksiin ei juurikaan haeta rahoitusta, koska tiekunnat joutuvat maksamaan omarahoitusosuuden, johon niillä ei ole varoja. Ilman kunnan tukea välttämättömät peruserustukset jäävät tekemättä, mikä johtaa tien rakenteelliseen rappeutumiseen ja moninkertaisiin kustannuksiin tulevaisuudessa.

Kiinteistövero ja oikeudenmukaisuus:

Haja-asutusalueiden asukkaat maksavat kunnalle kiinteistöveroä, ja kylillä halutaan verolle vastinetta peruserustusten, kuten toimivan tieverkoston muodossa. Panostus yksityistieihin on suora teko asukkaiden tasapuolisen kohtelun puolesta.

Liikenneturvallisuus ja huoltovarmuus:

Noin 500 kotitaloutta asuu pysyvästi kunnan avustuspiirissä olevien yksityistieiden varrella. Teiden kunto on turvattava, jotta työssä käynti, koulukuljetukset, hälytysajoneuvojen ja raskaiden kuljetusten pääsy kohteisiin ei vaarantuisi. Tieyhteys on elinehto, maaseudulla asumiselle.

Saaristo-osakuntalaisän hyödyntäminen:

Suomen valtio myöntää kunnille valionosuutta eri perusteiden mukaisesti. Yhtenä perusteena on kunnan alueen saaristoisuus. Sen perusteiden mukaisesti kunta voi olla saaristokunta tai saaristo-osakunta. Taipalsaari on määritetty saaristo-osakunnaksi. Tällä perusteella Taipalsaarelle maksettava valtionosuus on reilut 600 000 euroa. Sen pääkäyttökohde tuli olla yksityistiekunnan lossin tukeminen ja tie infran parantaminen.

Aloite

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

1. Yksityisteiden kunnossapitoavustusten kokonaissummaa nostetaan nykyisestä 110 000 eurosta **145 000 euroon** vuoden 2027 talousarviossa.

2. Yksityistiekunnan lossiavustuksen taso tarkistetaan vastaamaan nykyistä hintatasoa ja se sidotaan jatkossa kustannusindeksiin.

3. Kunta luo mallin, jolla tuetaan tiekuntien omarahoitusosuuksia perusparannushankkeissa. Näin varmistetaan, etteivät välttämättömät remontit jää tekemättä tiekuntien varattomuuden vuoksi.

4. Varataan tarvittava lisärahoitus tieverkoston kunnan turvaamiseksi jo vuoden 2027 talousarviosuunnitelmaan.

5. Olisiko tulevaisuudessa tekoälystä apua tieavustusten käsittelyyn? Konneveden kunnassa tällä lyhennettiin käsittelyaikaa merkittävästi ja avustukset saatiin maksuun nopeasti. Työaikaa säästyi 85%!!

Taipalsaarella 27. 4. 2026

Keskustan valtuustoryhmä.

Jorma Lohi

LEEJA OHTAMAA

KIRSI REHUNEN

Tommi Kukkonen

Marko Suutari

SANNA KOLHONEN

Jose Löyttynen

ILPO MIKKONEN

Ilpo Kolhonen